

Oberst Jensen Stortingsmann Nygaardsvold

Av Hans Dybdal og Jacob Hoel

Stortingsmann Nygaardsvold var i en tid i NTB's kontor i det innre Oslo, oberst Jensen etter at man ikke fikk noen foraktelige sammenheng med ham på gaten på Hamar den 9. april 1940 hadde fått meddel at det var Regjeringens mening at man skulle mobiliseres, også burde være på det rene med at det ubetinget skulle klemmes.

Dette foranlediget naturlig følgende betraktninger og spørsmål til stortingsmann Nygaardsvold.

1. Det er på det rene at det ikke gikk noen alminnelig mobiliseringsordre natten til 9. april, kfr. Undersøkelsskommissionens innstilling side 102.

2. Det er likeledes på det rene at Q. om aftenen 9. april tilbakekalte den mobiliseringsordre som man knapt var framkommet offentlig gjennom NTB's intervju med fhy. utenriksminister Köht på Oslo-jernbanestasjon 9. april om morgenen.

3. Det er endelig på det rene at Regjeringen hverken den 9. eller 10. april over de norske radiostasjoner som stod til dens disposisjon, eksempelvis Hamar, eller på noen annen måte gjentok eller bekreftet den partielle mobiliseringsordre som var utferdiget natten til 9. april, og dermed avkreftet Quislings demobiliseringsordre.

4. Det var alminnelig kjent at Regjeringen og Stortinget den 9.—10. april 1940 var innstilt på å oppta forhandlinger med tyskerne om en ordning slik at man unngikk krig, og der ble også utpekt et forhandlingsutvalg bestående av utenriksministeren, Mowinkel, Sundby og Lykke. Dette siste ble kunngjort over Oslo kringkaster den 10. april.

5. Den 9. april om aftenen sendte tyskerne en mindre styrke fra Oslo over Hamar til Elverum for å fange Kongen, Regjeringen og Stortinget.

Disse tropper som først ble stoppet på Midtskogen (mellom Hamar og Elverum), passerte på sin vei mellom Oslo og Hamar betydelige

antall norske soldater, av de som ikke hadde rukket å reise for passasjen for å bli det sikret fra Regjeringens side. Det var altså nok ordre til de norske soldater å avdelingen som å klemme mot tyskerne på det tidspunkt.

6. Oberst Jensens spørsmål til daværende statsminister Nygaardsvold om morgenen den 12. april 1940 ble etterbr. Ns egen beretning da heller ikke møtt med det svar at det fra Regjeringens side var gitt beskjed om kamp, og at spørsmålet derfor var overflødig.

7. Det er tilgjenglig på det rene at Regjeringen så sent som den 12. april om morgenen ennå ikke hadde kunngjort noen klar og gref beskjed om at det skulle klemmes, og dette til tross for den forvirrede situasjon som var oppstått i landet både på grunn av Quislings erklæring og de forhandlinger som var opptatt med tyskerne.

Undersøkelsskommissionen har i sin innstilling side 110 uttalt:

«Usikkerheten ville aldri ha fått gro om Regjeringen natten eller morgenen 9. april hadde kommet med en klar appell til å gjøre sin plikt, når Regjeringen nå hadde valgt å føre krig for landets selvstendighet med alle de midler som var tilgjengelige.»

Jeg stiller derfor stortingsmann Nygaardsvold følgende spørsmål:

a. Hvorfor bevarte Regjeringen fullkommen taushet med hensyn til mobiliseringsordrens opprettholdelse og utvidelse i tiden 9. og 10. april 1940?

b. Hvorfor gav Regjeringen ikke i dette tidsrom beskjed om at det skulle opptas kamp, i hvert fall for å hindre enhver framrykning fra tyskernes side så lenge forhandlingene pågikk?

c. Hvorfor meddelte Regjeringen ikke straks at forhandlingene med tyskerne var brutt, da dette var skjedd, og at kampen ubetinget skulle opptas? Jacob Hoel.

Fire femmin gjenreisning

Ved siden herav har vi
vise til se

Annens artikkel om Vestla
gor fra f

Det var altså arbeidet med u
sakene av hvilke treslag som krive
under de vekstforhold, Vestland
å by en undersøkelse som danne
egenligste forutsetning for gje
ningen av Vestlandets skoger i lø
knappe halvannet hundre år. De
ste artikkel stod i Morgenbladet
den 21. april 1937 bygd på o
ninger meddel oss av forsøksled
ton Smitt, ved Vestlandets fo
Forsøksstasjon. Hr. Smitt fortell
leringene.

Ved å se grundig på de fi
ste granplantningene i Vest-Nor
var i 1860- og 70-årene de ble til
lett å konstatere at den granen
her er brukt, ikke er av norsk
komst. All den anvendte plante
er sikkert tysk; sannsynlighet
for at frøet ble tatt fra Harz.
Dette brakte oss til å skaffe oss
nøyaktig stedsangivelse fra for
andre mellom-européiske strø
Harz-området, dels fra tyske og
andre mellom-européiske høyer
de granskoger. Det var ganske
tende forsøk, som ble utført m
lom-européiske gran-proventer
viste alle utmerket trivsel, en
dentlig stor vekst-intensitet og
en større produksjonsevne enn
norsk avstammning. De endelige
te tall for dette forhold har
ikke kunnet oppnå. Men vi h

Professor Haagen

Siste svar til oberst Jensen

Fra stortingsmann Nygaardsvold.

Her oberst Jensen har igjen vært
i pressen med et innlegg som
er ment som en tilleggs-
betraktning hvorfor han søkte meg

mot at landet skulle forsvares.

Om kvelden 10. april sendte Kon-
gen og Regjeringen ut sitt opprop
til det norske folk. I dette rede-
gjøres det for det som var hendt,